

ปัญหาการสอบวิชาประวัติศาสตร์ไทยในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
ในกรุงเทพมหานคร

นางสาวศิริวรรณ สุวรรณอากาศ

005464

ศูนย์วิจัยทรัพยากร

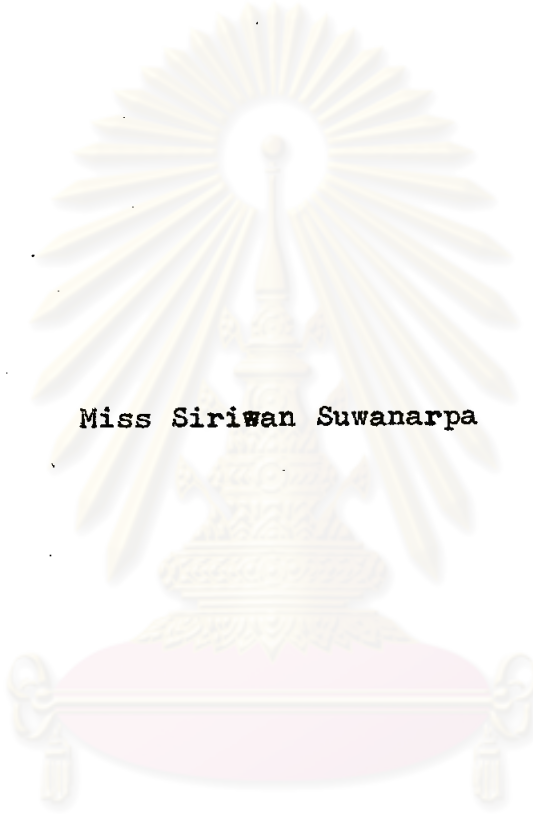
วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

แผนกวิชามัธยมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2517

PROBLEMS IN TEACHING THAI HISTORY IN-LOWER SECONDARY SCHOOLS
IN BANGKOK METROPOLIS

Miss Siriwan Suwanarpa

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Secondary Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1974

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....
.....

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์ .. อ.สุวิทย์ .. อ.กนก .. ประธานกรรมการ

.....
..... กรรมการ

..... กรรมการ

..... กรรมการ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อาจารย์ยุควาคุมการวิจัย อาจารย์พานี แสงวงกิจ

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ปัญหาการสอนวิชาประวัติศาสตร์ไทยในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
ในกรุงเทพมหานคร

ชื่อ

นางสาว สิริวรรณ สุวรรณภา แกนแก้วมัธยมศึกษา

ปีการศึกษา

2516

บทคัดย่อ

จุดมุ่งหมายของการวิจัยเรื่องนี้ เพื่อศึกษาปัญหาสำคัญของการสอนวิชาประวัติศาสตร์ไทยในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยเฉพาะในแง่ความเหมาะสมของหลักสูตร แบบเรียน วิธีสอน อุปกรณ์การสอน และการวัดผล ซึ่งใช้อยู่ในปัจจุบัน โดยใช้แบบสอบถามกับระดับโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในกรุงเทพมหานคร จำนวน 10 โรงเรียนแยกเป็นครูจำนวน 57 คน และนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 480 คน ข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์เชิงสถิติโดยหาค่าร้อยละและการหาค่าเฉลี่ยของคำตอบ ผลของการศึกษาครั้งนี้โดยสรุปมีดังนี้ ครูมีความเห็นว่าเนื้อหาวิชาประวัติศาสตร์ไทยมาก และเวลาเรียนน้อยไม่ได้สัดส่วนกัน แต่นักเรียนมีความเห็นว่าเนื้อหาวิชาในหลักสูตรเหมาะสมดีแล้ว ในแง่ประมวลการสอนซึ่งกระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้กำหนดนั้น ครูเห็นว่าตนเองควรมีส่วนร่วมในการจัดทำประมวลการสอนด้วย ทั้งครูและนักเรียนเห็นพ้องกันว่า แบบเรียนวิชาประวัติศาสตร์ไทยนั้นยังไม่เหมาะสม เนื่องจากขาดความกระชับชัดของเนื้อหาในลักษณะสำคัญ ส่วนวิธีการสอนนั้นพบว่ายังไม่สู้ได้ผล เพราะครูส่วนใหญ่ใช้วิธีการบรรยายตามเนื้อหาวิชา แม้จะยกปัญหาหรือหัวข้อที่สำคัญ ๆ มาอธิบายเพิ่มเติมโดยที่นักเรียนยังไม่มีโอกาสแสดงความคิดเห็นมากเพียงพอ นอกจากนี้การสอนยังประสบอุปสรรคด้านอุปกรณ์ซึ่งมีน้อย อันเนื่องมาจากงบประมาณและเวลาของครูผู้สอน สำหรับการจัดกิจกรรมการสอนนั้นยังมีน้อยมาก ทั้ง ๆ ที่ครูและนักเรียนเห็นประโยชน์ของการจัดกิจกรรมการสอนมากก็ตาม และในด้านการวัดผลวิชาประวัติศาสตร์ไทยนั้น พบว่าครูผู้สอนใช้ข้อทดสอบแบบปรนัยและอัตนัยคู่กันไป แต่ทั้งครูและนักเรียนเสนอแนะว่า ควรใช้วิธีการวัดผลแบบอื่น ๆ เพิ่มเติมโดยไม่ควรเน้นในด้านความจำอย่างเดียว

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. กระทรวงศึกษาธิการควรปรับปรุงและแก้ไขหลักสูตรและแบบเรียนวิชาประวัติศาสตร์ไทยให้เหมาะสมโดยอาจขอความร่วมมือจากหน่วยวิชาการเฉพาะ เช่น สยามสมาคม หรือคณะกรรมการชำระประวัติศาสตร์ไทย เป็นต้น
2. สถาบันฝึกหัดครูรวมทั้งหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา ควรมีบทบาทมากขึ้นในการฝึกอบรมแก่ครูผู้สอนวิชาประวัติศาสตร์ไทยทั้งก่อนและระหว่างปฏิบัติงานของครู โดยเน้นการปรับปรุงประสิทธิภาพด้านวิธีสอน อุปกรณ์การสอนและการวัดผล
3. ครูสังคมศึกษาควรสร้างความรู้สึกระหนักในความสำคัญและประโยชน์ของวิชาประวัติศาสตร์ไทยในฐานะที่จะเป็นวิถีทางของการดำรงรักษาไว้ซึ่งมรดกของชาติไทย คู่กันไปกับการส่งเสริมพัฒนาการและความสามารถในการคิดอย่างมีเหตุผลของนักเรียน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title Problems in Teaching Thai History in Lower
Secondary Schools in Bangkok Metropolis

Name Miss Siritwan Suwanarpa
Department Secondary Education

Academic Year 1973

ABSTRACT

The purpose of this study was to identify major problems of teaching Thai history in Lower Secondary Schools. Specifically, it attempted to find out the adequacies of the curriculum content, text books, teaching methods and materials, and evaluation techniques used at the present time. The questionnaires were sent to 57 social studies teachers and 480 M.S. 1-3 students in 10 Lower Secondary Schools in Bangkok. The collected data was analyzed in percentage and average percentages or mean. The results were as follows: In view of teachers, Thai history content was so long that the time was so short. The students, however, thought that the content was adequate. Since the Ministry of Education set the uniform Thai history syllabus, the teachers expressed the needs to participate in construction of Thai history syllabus to fit their own needs and localities. Both teachers and students were in agreement that Thai history textbooks were inadequate because of the lack of clarity of content and major history concept. Teaching method was also found ineffective because teachers used primarily lecture method with some modifications, namely, clarification of some

difficult topics or ideas. The students still played the passive role in teaching-learning situation. Teaching aids were used at the minimal because of the lack of time and money. Activities were also found meager although both teachers and students accepted the usefulness of such activities. Both objective and essay evaluation techniques were used hand in hand. However, teachers and students made strong suggestions that a wider range of evaluation techniques should be used so that measurement was not so limited to memory only.

In the study, certain recommendations were made. Firstly, the Ministry of Education should improve Thai history curriculum and textbooks through the cooperation of learned agencies like Siam Society and the National Committee on Thai History. Secondly, Teachers Training Department and Secondary Schools Supervisory Unit should play more active role through the pre service and in-service training of social studies teachers with the emphasis on the improvement of teaching method, materials and evaluation. Thirdly, social studies teachers should build an awareness of the significance of Thai history and the teaching of Thai history as the means of the preservation of Thai national heritages along with the development of critical mindedness in their students.

กิติกรรมประกาศ

การทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "ปัญหาการสอนวิชาประวัติศาสตร์ไทยในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในกรุงเทพมหานคร" นี้ สำเร็จลงได้ด้วยดีโดยความกรุณาอย่างสูงจากศาสตราจารย์ ดร. จรูญทัศน์ พุกกะมาน อาจารย์หัวหน้าแผนกศึกษามัธยมศึกษา อาจารย์ พาณี แสงกิจ อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย ที่ได้กรุณาให้ข้อคิดเห็น คำแนะนำ รวมทั้งความช่วยเหลือในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประคอง กรรณสูต อาจารย์ที่ปรึกษาทางศาสนสถิติ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษาและชี้แจงเกี่ยวกับวิธีการทางสถิติเป็นอย่างดีตลอดมา นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้รับความร่วมมือจากผู้อำนวยการและอาจารย์ใหญ่โรงเรียนมัธยมศึกษาครูสังคมาศึกษา และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนต่าง ๆ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาที่ได้รับ จึงขอกราบขอบพระคุณและขอบคุณทุกท่านไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย.

สิริวรรณ สุวรรณอาภา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย		ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ช
รายการตารางประกอบ	ฐ

บทที่

1. บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	9
วิธีดำเนินงาน	9
คุณค่าของการวิจัย	10
ความจำกัดของการวิจัย	10
คำจำกัดความในการวิจัย	11
2. รายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง	12
3. วิธีดำเนินงาน	24
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	28
5. บทสรุป	123
บรรณานุกรม	141
ภาคผนวก	144
ประวัติการศึกษา	185

รายการตารางประกอบ

ตารางที่

หน้า

1. วุฒิศร	29
2. เหตุผลของครูในการสอนวิชาสังคมศึกษา... .. .	32
3. ตำแหน่งหน้าที่ของครูสังคมศึกษาที่นอกเหนือไปจากการสอน ...	33
4. สิ่งที่ส่งเสริมการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา... .. .	34
5. หนังสือที่ครูสังคมศึกษาใช้คนควาเพื่อประกอบการสอนวิชาประวัติศาสตร์ไทย	36
6. วิธีการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมของครูสังคมศึกษา	37
7. ความคิดเห็นของครูสังคมศึกษาเกี่ยวกับหลักสูตรวิชาประวัติศาสตร์ไทยที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน	38
8. เหตุผลของครูสังคมศึกษาที่ต้องการเพิ่มชั่วโมงสอนวิชาประวัติศาสตร์ไทย	39
9. ชนิดของประมวลการสอนที่ครูใช้ในการสอน	40
10. เหตุผลของครูสังคมศึกษาที่ต้องการมีส่วนร่วมในการจัดทำประมวลการสอนวิชาประวัติศาสตร์ไทย	41
11. เหตุผลที่ครูเห็นว่าแบบเรียนวิชาประวัติศาสตร์ไทยที่ใช้อยู่ในปัจจุบันยังไม่เหมาะสม	43
12. การสร้างนิสัยและทัศนคติของครูให้แก่ักเรียนในการสอนวิชาประวัติศาสตร์ไทย... .. .	45
13. ปัญหาที่ครูสอนวิชาประวัติศาสตร์ไทยประสบ	46
14. ความเห็นของครูเกี่ยวกับปัญหาของนักเรียนขณะที่เรียนวิชาประวัติศาสตร์ไทย	47
15. การขอความช่วยเหลือของครูสังคมศึกษาเมื่อมีปัญหาเกี่ยวกับการสอนวิชาประวัติศาสตร์ไทย	48

16.	ค่าเฉลี่ยน้ำหนักของการใช้วิธีการสอนวิชาประวัติศาสตร์ไทย ...	50
17.	ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการใช้วิธีการสอนวิชาประวัติศาสตร์ไทย	51
18.	ค่าเฉลี่ยน้ำหนักของการใช้อุปกรณ์การสอนวิชาประวัติศาสตร์ไทยของ ครูผู้สอน... ..	52
19.	การใช้แหล่งความรู้ของครูในการสอนวิชาประวัติศาสตร์ไทย ...	53
20.	ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์การสอนประกอบการเรียน วิชาประวัติศาสตร์ไทย	54
21.	ปัญหาในการใช้อุปกรณ์การสอนของครูในวิชาประวัติศาสตร์ไทย ...	55
22.	กิจกรรมที่ครูเคยจัดสำหรับการสอนวิชาประวัติศาสตร์ไทย	56
23.	สิ่งที่ครูได้ทำก่อนการพานักเรียนไปศึกษานอกสถานที่	57
24.	ปัญหาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาประวัติศาสตร์ไทย	59
25.	ความเห็นและความเข้าใจของครูเกี่ยวกับความมุ่งหมายของการวัด ผลในวิชาประวัติศาสตร์ไทย	60
26.	วิธีการวัดผลวิชาประวัติศาสตร์ไทยของครูผู้สอน... ..	61
27.	แบบของการวัดผลวิชาประวัติศาสตร์ไทยของครูผู้สอน... ..	62
28.	ผู้ที่ออกข้อทดสอบในการวัดผลวิชาประวัติศาสตร์ไทย	63
29.	ค่าเฉลี่ยลำดับความเห็นของครูที่ต้องการปรับปรุงการเรียนการสอน วิชาประวัติศาสตร์ไทย	66
30.	ความเห็นของครูเกี่ยวกับอุปสรรคในการปรับปรุงวิชาประวัติศาสตร์ ไทย	67
31.	ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงหลักสูตรวิชาประวัติศาสตร์ไทยของครู	68
32.	ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงแบบเรียนวิชาประวัติศาสตร์ไทยของครู	69
33.	ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงวิธีสอนวิชาประวัติศาสตร์ไทยของครู	70
34.	ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงการสอนวิชาประวัติศาสตร์ไทยของครู	71

35. ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงกิจกรรมประกอบการสอนวิชาประวัติศาสตร์ไทยของครู	72
36. ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงการวัดผลวิชาประวัติศาสตร์ไทยของครู	73
37. วิชาในหมวดสังคมศึกษาที่นักเรียนชอบเรียนมากที่สุด	75
38. วิชาในหมวดสังคมศึกษาที่นักเรียนชอบเรียนน้อยที่สุด	76
39. ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับวิชาประวัติศาสตร์ไทย	77
40. เหตุผลของนักเรียนที่ตอบว่าชอบเรียนวิชาประวัติศาสตร์ไทย ...	78
41. เหตุผลของนักเรียนที่ตอบว่าไม่ชอบเรียนวิชาประวัติศาสตร์ไทย ...	79
42. ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับหลักสูตรวิชาประวัติศาสตร์ไทยที่ใช้ อยู่ในปัจจุบัน	81
43. ความคิดเห็นของนักเรียนที่เห็นว่าแบบเรียนวิชาประวัติศาสตร์ไทยยังไม่ เหมาะสม	82
44. ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการสอนวิชาประวัติศาสตร์ไทยให้ สัมพันธ์กับวิชาอื่น ๆ ของครูผู้สอน	84
45. ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการเริ่มต้นการเรียนการสอนวิชา ประวัติศาสตร์ไทยชั่วโมงหนึ่ง ๆ	85
46. ค่าเฉลี่ยน้ำหนักของความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับวิธีการสอนของ ครูในวิชาประวัติศาสตร์ไทย	86
47. ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับคุณสมบัติของครูผู้สอนวิชาประวัติ- ศาสตร์ไทย	88
48. ความคิดเห็นของนักเรียนเมื่อมีโอกาสเลือกครูผู้สอนวิชาประวัติ- ศาสตร์ไทย	89
49. ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับประโยชน์ของวิชาประวัติศาสตร์ ไทย	90

50. ความคิดเห็นของนักเรียนที่เห็นว่าไม่ได้รับประโยชน์จากการเรียน วิชาประวัติศาสตร์ไทย	91
51. ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับอุปสรรคในการเรียนการสอนวิชา ประวัติศาสตร์ไทย	92
52. วิธีการแก้ปัญหาของนักเรียนเมื่อมีปัญหาเกี่ยวกับการเรียนวิชา ประวัติศาสตร์ไทย	93
53. ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์ การสอนวิชาประวัติศาสตร์ไทย	94
54. หนังสือที่นักเรียนใช้อ่านประกอบการเรียนวิชาประวัติศาสตร์ไทย	95
55. สิ่งที่ยังส่งเสริมการเรียนวิชาประวัติศาสตร์ไทยของนักเรียน ...	96
56. ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการจัดกิจกรรม ประกอบการสอนวิชาประวัติศาสตร์ไทยของครูผู้สอน... .. .	97
57. เหตุผลของนักเรียนที่ขอมมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน วิชาประวัติศาสตร์ไทย	98
58. เหตุผลของนักเรียนที่ไม่ขอมมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน วิชาประวัติศาสตร์ไทย	99
59. ลำดับกิจกรรมในวิชาประวัติศาสตร์ไทยที่นักเรียนต้องการให้ครู ผู้สอนจัดขึ้นเพื่อประกอบการเรียนการสอน	101
60. ความเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับวิธีการจัดไปศึกษานอกสถานที่ ...	102
61. ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการเตรียมการของครูผู้สอนก่อน ไปศึกษานอกสถานที่	104
62. ความเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการวัดผลวิชาประวัติศาสตร์ไทย...	105
63. ความเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับวิธีการวัดผลวิชาประวัติศาสตร์ไทย ของครูผู้สอน	106

64.	ความเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับแบบของข้อทดสอบวิชาประวัติศาสตร์ ไทยของครูผู้สอน	107
65.	ความต้องการของนักเรียนเกี่ยวกับการวัดผลในการเรียนวิชา ประวัติศาสตร์ไทย	108
66.	ข้อคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการปรับปรุงการสอนวิชาประวัติ- ศาสตร์ไทยให้ได้ดี	109
67.	ข้อคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับวิธีการสอนของครู	110
68.	ข้อคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับวิธีการเรียนวิชาประวัติศาสตร์ไทย ให้ได้ดี	112
69.	ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงหลักสูตรและประมวลการสอนวิชา ประวัติศาสตร์ไทยของนักเรียน	113
70.	ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงแบบเรียนวิชาประวัติศาสตร์ไทยของ นักเรียน	114
71.	ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงวิธีการสอนวิชาประวัติศาสตร์ไทยของ นักเรียน	116
72.	ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงอุปกรณ์การสอนวิชาประวัติศาสตร์ไทย ของนักเรียน	118
73.	ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงการจัดกิจกรรมการสอนวิชาประวัติ- ศาสตร์ไทยของนักเรียน	119
74.	ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงการวัดผลวิชาประวัติศาสตร์ไทยของ นักเรียน	121